

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6 —

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Legea Contabilității Publice. — Stabilizare și bilanț. — Lloyd's. — Situația. — *Cronică*: Banenote à 10 și 20 dolari falsificate. Unificarea valurilor din Europa. Raportul semestrial al Cassei Autonome. Tranșa Krueger de 25 milioane dolari se varsă la 15 cor. Ridicarea secontului la New-York Ungaria a epuizat împrumutul Ligii Națiunilor. Recolta mondială de orz. — Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României. — Cursul Valorilor la București. — Concurs.

Legea Contabilității Publice.

Printre legile cu caracter economic votată de Corpurile Legiuitoare în sesiunea încheiată a fost și Legea Contabilității Publice, a cărei nevoie imperioasă s'a simțit foarte mult; căci dacă legea veche în vigoare a fost potrivită acum aproape jumătate de secol când a fost votată, desigur că în urma dezvoltării economice și schimbării împrejurărilor din România nouă nu mai corespundea ba a putut fi considerată din multe puncte de vedere, chiar dăunătoare dezvoltării economice a Statului, — cu toate modificările importante ce i s'au mai adus în decursul timpurilor.

Această nepotrivire s'a constatat în primul rând și în mai mare măsură la întreprinderile Statului cu caracter economic, urmare cărui fapt, pentru a asigura bunul mers al acestor întreprinderi, a trebuit ca ele să fie scoase de sub prevederile Legii contabilității publice (C. F. R., R. M. S., P. T. T., legea comercializărilor din 1924 și 1929, etc.).

Deasemenea s'a simțit tot mai mult lipsa unei administrări mai bune și a unui control mai eficace a activității și gestiunii celorlalte instituțiuni de Stat, cea ce nu se putea face decât modifi-

cându-se radical și punându-se cu totul pe alte baze întreaga contabilitate a Statului.

Fiind vorba de o lege care are repercursiuni asupra întregii vieți economice a Statului, bine înțeles că a trebuit să fie și a fost bine studiată și astfel întocmită ca să poată fi întrebuintată la toate instituțiile de Stat. — Deaceia la întocmirea anteproiectului noiei legi a Contabilității Statului s'a cerut concursul tuturor societăților recurgându-se și la concursul unor specialiști din străinătate.

În consecință noua lege fiind opera unor specialiști recunoșcuți, desigur că va fi bună și potrivită pentru a putea fi aplicată la toate instituțiile de Stat, însă pentru ca să dea rezultatul așteptat mai trebuie să fie și bine aplicată. — Este absolut necesar ca cei chemați să o aplice să fie bine pregătiți pentru aceasta deoarece nu trebuie să se uite că noi avem o mulțime de legi foarte bune, despre cari se spune că nu dau rezultatele urmărite de legiuitori tocmai din cauza că au fost și sunt aplicate de persoane necompetente.

În decursul războiului și după războiu, când din cauza unei mai bune salarizări, parte din funcționarii de Stat au trecut la instituțiile particulare s'a simțit tot mai mult lipsa de funcționari la Stat, în special de contabili și astfel a început să se încredințeze funcția de contabili la Stat, unor persoane, cari nu aveau pregătirea necesară de specialitate.

Astfel de așa ziși contabili au fost trimiși mai ales în serviciile exterioare, fără ca să fi fost cel puțin examinați, dacă posedă cele mai elementare cunoștințe contabile și în cele mai multe cazuri

fără să li se dea instrucțiunile necesare privitor la aplicarea dispozițiilor L. C. P.

Astfel, asemenea instrucțiuni generale prin cari să se explice dispozițiile legii și să se arate ce anume registre trebuie să poarte fiecare contabil de Stat și cum trebuie să fie întocmite nici nu există, așa că întocmirea registrelor rămânea la aprecierea contabilului respectiv sau în cel mai bun caz se mărginea la instrucțiunile ce le primea dela șeful contabilității din serviciul central.

Astfel se explică și faptul că organizarea și scriptele de contabilitate la diferitele servicii de Stat, nu sunt uniforme.

Tot din cauza lipsei de instrucțiuni precise multe din dispozițiile luate și instrucțiunile date de inspectorii Ministerelor, cu ocaziunea controlului și verificării scriptelor de contabilitate la instituțiile de Stat, diferă unele de altele.

Desigur că nu în mică măsură au contribuit lipsurile menționate mai sus și la încurajarea fraudelor, cari de un timp încoace ies tot mai mult la iveală.

În consecință, cred necesar ca fiind seamă de dispozițiile noii legi a contabilității publice să se întocmească din timp și să se distribuie celor chemați să o explice instrucțiunile necesare în vederea aplicării ei. Să se explice dispozițiile cuprinse în lege, arătându-se formularele și scriptele ce trebuie să le aibă fiecare serviciu de contabilitate al Statului, precum și modul de înregistrare al operațiilor. Pentru încurajarea acestei lucrări s'ar putea institui un premiu de către Ministerul de Finanțe, cari să fie distribuit de către o Comisiune, pentru cea mai bună lucrare de acest fel.

Contabili la Stat să nu poată fi decât funcționarul care are pregătirea necesară de specialitate și după ce v'a trece cu succes un examen din legea contabilității publice. În marginile posibilității și pe măsura locurilor ce vor deveni vacante să se înoiască cadrele de funcționari, numindu-se contabili specialiști, deoarece numai astfel se poate introduce la toate instituțiile de Stat contabilitatea în partidă dublă, cerută de noua lege spre acest scop s'ar putea cere și concursul corporilor de contabili, depe lângă tribunalele din țară.

Vechii funcționari să fie deasemenea supuși unui examen din legea conta-

bilității publice și în caz că s'ar dovedi incapabili pentru funcțiunea de contabil, să fie înlocuiți cu alții.

Superiorii contabililor să fie tot contabili specialiști, spre a se evita diferitele discuțiuni, lămuriri și controverse, ce natural trebuie să se ivească, în cazul când șeful contabilității nu are cunoștințele necesare de contabilitate.

Să se facă cât mai des și în mod riguros controlul scriptelor și operațiilor de contabilitate la toate instituțiile Statului și numai de către inspectorii bine pregătiți și buni cunoscători ai tuturor chestiunilor de contabilitate.

Observațiile de mai sus le cred de mare importanță și fiindându-se seamă de ele vor contribui în mare măsură la rezultatul bun ce se așteaptă dela Legea Contabilității Publice. C. D. POENARU.

Stabilizare și bilanț.

Repercursiunile stabilizării monetare asupra întreprinderilor economice private.

De Petre Porușiu, prof. univ.

(Urmare).

Nu aprobă nici întrebuintarea împrumutului pentru retragerea parțială a monetei (biletelor Băncii Naționale), fiind aceasta o operație de deflație bruscă, la care nu s'ar putea recurge decât cu extremă prudență. Reducerea circulației — după părerea guvernului — trebuie să urmeze în mod automat ca o consecință a întăririi continue a acoperirii monetei și deci a sporirii valorii ei, în funcție de propășirea financiară și economică internă. De aici va rezulta un surplus inutil de bilete care va indica nevoia unei deflațiuni treptate. Dificultățile ce vor naște de aici, statul le va înfrunta prin înfrânarea cheltuelilor, făcând față unor venituri mai reduse cu o monedă mai tare; comerțul își va reduce beneficiile, iar producțiunea va scădea costul de producțiune și deci cel de vânzare. Statul trebuie să se pregătească pentru această nouă situație, care cere o urmărire continuă a reducerii cheltuelilor în proporția scăderii de prevăzut a veniturilor; de aceea suma totală la care a ajuns prevederile bugetului pe 1925 poate fi socotită ca maximul ce va atinge bugetul României întregite. (Loc. cit. p. 18).

Politica economică și financiară a domnului Vintilă Brătianu a fost obiectul multor discuții și critici. Pe noi aici ne interesează numai sub aspectul restaurării monetare la care tindea. Dom

examina deci, dacă din acest punct de vedere și-a precizat bine țintele și și-a ales bine mijloacele. La început domnul Dintilă Brătianu a urmărit *stăvilirea inflației și echilibrarea bugetului* din resursele proprii ale tezaurului, sporite prin o nouă așezare a impozitelor. Acest prim pas, făcut într-o epocă când nici o țară nu găsisese încă calea asanării monetare în haosul economic de după războiu, era bine chibzuit. La fel s'a procedat pretutindeni. Hjalmar Schacht, președintele Reichsbankului arată în lucrarea sa, *Die Stabilisierung der Mark, Berlin 1928*, că restaurarea economică și financiară a Germaniei a pornit tot de aici dela echilibrul bugetar (pp. 45 și urm.) și primul ministru francez Raymond Poincaré, în discursul său ținut la 21 Iunie 1928 în camera franceză, în chestiunea reformei monetare a accentuat că stabilizarea legală a francului nu se putea concepe fără echilibru bugetar. (La *réforme monétaire. Discours prononcé à la Chambre des Députés par M. Raymond Poincaré le 21 juin 1928. Paris, Berger-Levrault, p. 72*).

Țânta bine fixată noi însă deocamdată nu am putut-o atinge. Cu toate că emisiunea de bilete cu cursul forțat a fost limitată — prin convenția cu Banca Națională și legea promulgată cu decretul No. 2059 din 19 Iunie 1927 (Mon. Of. No. 134 din 21 Iunie 1925), — și cu toate că veniturile bugetare au crescut considerabil, echilibrul permanent al bugetului nu a putut fi atins. Motivele de ordin general trebuie căutate mai întâiu în lipsa de unitate a organismului economic; statul nostru mărit a înglobat teritorii cu structură socială și economică eterogenă, cari trebuiau mai întâiu desfăcute de centrele economice de care au fost dependente în trecut și trebuiau contopite într-o nouă unitate economică între marginile frontierelor noastre politice.

În rândul al doilea, frontierele politice de drept nu ne-au fost recunoscute decât cu mare întârziere; anexiunea Basarabiei a devenit definitivă abia după aderarea Italiei, în anul 1927, ceea ce a împiedecat și procesul de contopire economică. În al treilea rând, precizarea drepturilor și obligațiilor noastre materiale — economice și financiare, — derivând din tratatele de pace, asemenea a întârziat și s'a făcut în multe privințe desavantajos pentru noi. Această întârziere, împreună cu situația economică dificilă în care ne găseam din cauza secătuirii țării prin războiu, ne-a împiedecat să ne ținem angajamentele noi și vechi, atât ale statului, cât și ale particularilor față de străinătate. În fine frământările politice interne au întârziat și ele consolidarea politică și economică a statului. Imprejurările arătate au creat cea atmosferă neprielnică

inițiativelor economice, fără care nu există prosperitate financiară.

Bugetul nostru a crescut dela cifra de 24 miliarde Lei pe anul 1924 — arătată mai sus — la

31.750 milioane Lei în anul . . .	1925
29.250 " " " " " . . .	1926
33.390 (rectificat la 34.640) milioane Lei în anul	1927
38.350 milioane Lei în anul . . .	1928
38.300 " " " " "	1929

Începând dela exercițiul 1926 sumele indicate nu mai cuprind bugetele căilor ferate, poștelor, telegrafelor și telefoanelor și Casei generale de pensii. Împreună cu bugetele autonome ale instituțiilor acum menționate cifra bugetului se urcă la

41.043 milioane Lei pe anul 1926
50.915 " " " " " 1927
53.729 " " " " " 1928
57.195 " " " " " 1929

Dela anul bugetar 1922/23 bugetele noastre sunt în continuă creștere; excepție face bugetul anului 1929, care fără bugetele autonome — C. F. R., P. T. T. și Casa pensiilor — rămâne cu 50 milioane Lei sub bugetul anului precedent, însă împreună cu acelea îl întrece cu suma de 3.466 milioane Lei.

Prevederile pentru totalul veniturilor (incasărilor) din impozite directe și indirecte și monopoluri fac pe anul

1923 (9 luni) Lei	8.363.5 milioane
1924 — " "	12.864.4 "
1925 — " "	14.734.5 "
1926 — " "	17.594.5 "
1927 — " "	21.854.0 "
1928 — " "	26.179.0 "
1929 — " "	24.754.0 "

față cu totalul general de:

15.406 milioane Lei pe anul	1923 (9 luni)
24.000 " " " " "	1924
31.750 " " " " "	1925
29.250 " " " " "	1926
33.390 (rectificat la 34.640) milioane Lei " " "	1927
38.350 milioane Lei " " "	1928
38.300 " " " " "	1929

Excedentele nete ale domeniilor și ale întreprinderilor publice sunt prevăzute cu

Lei 264.4 milioane pe anul bugetar	1923
" 415.7 " " " " "	1924
" 384.0 " " " " "	1925
" 433.1 " " " " "	1926
" 814.1 " " " " "	1927
" 935.1 " " " " "	1928
" 1.029.1 " " " " "	1929

(V. Proiectele de buget general al statului cu expunerile de motive pe exercițiile 1925—1929

și G. Miletici și L. Colescu, Statistica economică internațională, București 1928, p. 187 și urm.). Aceste tablouri arată tendința bugetelor noastre de a se întemeia pe impozitele directe și pe veniturile bunurilor economice ale statului.

(„Revista juridică“)

(Va urma).

Lloyd's.

(După Sil-Dara).

(Continuare).

Răsboatele napoleoniene, însă, au avut și ele un sfârșit. Și cum acest sfârșit a fost favorabil Angliei (Waterloo, exilarea lui Napoleon pe insula Sff. Elena), după urma lui își făcu apariția o prosperitate economică neobișnuită în această țară, dar, în același timp, și imposibilitatea de a fructifica imensele capitaluri acumulate, căci societățile pe acțiuni — astăzi cel mai răspândit mijloc pentru plasarea banilor — nu erau cunoscute pe atunci.

În felul acesta se explică afacerile peștițe, cari s'au încheiat pe acele vremuri.

În materie de asigurare, bunăoară, oamenii nu cunoșteau nici o limită întru alegerea speci- menelor de asigurare. Se făceau asigurări nu numai împotriva focului, grindinei, furtului, etc. ci și pentru caz de moarte, survenită în urma consumului prea exagerat de alcool, asemenea și pentru cazul, când femeia vre-unuia dintre asigurați ar fi devenit infidelă. Dar nu numai atât: se asigurau chiar și vasele străine, dușmane chiar, fără ca acest lucru să fi fost condamnat vreodată de cineva. Dimpotrivă: toată lumea îl aproba, căci acest soi de asigurări multiplica afacerile, iar numărul mare al acestora constituia cel mai bun mijloc de import al aurului în țară.

Se zice, că în tot răul e și un bine. Numai puțin adevărat este însă, că și în bine se găsește câte-odată un dram de rău, uneori chiar și mai mult. Așa bunăoară, dacă asigurarea vaselor dușmane mărea stocul de aur, contribuind astfel în mod evident și simțitor la îmbunătățirea balanței comerciale, apoi aceleași asigurări puneau — și nu odată — la grea încercare punga asiguratului. În caz de victorie pe mare Englezul nu știa încotro să apuce: să-și bată pieptul, plin de faldă, că neamul lui e stăpânul mărilor, sau să-și smulgă furios părul din cap la gândul, că pagubele cauzate de ai săi dușmanului, prin scufundarea vapoarelor acestuia, tot el trebuia să le plătească?

Spiritul de hazard stăpâna toate straturile sociale. În Londra fiecare colț de stradă era împănăt cu câte un exeroe, care determina mulțimea să-și arunce banii în afaceri, pe cari nimeni nu le mai putea controla. Comercianți fără scrupul,

pentru simplul motiv de a-și omori cumva vremea în orele lor libere, făceau cele mai șuchiate pariuri, emițând polițe, cari constituiesc astăzi o incontestabilă dovadă despre lipsa totală de rațiune, care domina lumea engleză de pe atunci întru încheierea afacerilor comerciale.

Dacă se întâmpla ca vreunul dintre ziare să aducă vestea îmbolnăvirii unui om de stat, sau a unei persoane binecunoscute, coridoarele Royal Exchange-ului, la fel cafenelele din toate colțurile Londrei, se umpleau de escroci, cari ofereau pariuri în legătură cu boala anunțată, iar cursul polițelor de această natură se urca, sau scădea, după-cum buletinul medical — falsificat, bine înțeles, pe deantregul — era sau nu favorabil. Cu aceste ocazii nu arareori se întâmpla, că bietul pacient, citind a doua zi în ziare cursul scăzut al zilelor sale, speriat, sucomba înainte de vreme.

În „History of Lloyd's and of Marine Insurance in Gr. Britania“ de F. Martin, se găsește copia unei polițe cu data de 21 Maiu 1813, prin care două persoane, Charles Wright și C. Ernest Fogle, încearcă să speculeze ideea dacă Napoleon, viu sau mort, va putea fi prins până la data de 21 Iunie a aceluiaș an.

Începutul secolului al XIX, face graniță între epoca eroică și cea constituțională ale Lloydului. Într'adevăr dacă până în acest timp Lloydul a existat ca o societate tolerată numai, apoi de aci înainte ea va trebui să-și creeze statute în regulă, pentruca statul să o poată recunoaște investind-o cu personalitate juridică.

Este interesant, cum această întreprindere, deși lungă vreme cu o situație juridică neclară față de stat, a fost în stare totuși să-și câștige și apoi să-și mențină, mereu nestrămutată, încrederea publicului în puterea sa de plată. Acest lucru îl datorează, fără doar și poate, în primul rând, persoanelor distinse, cari s'au perindat la conducerea ei. Căci în fruntea Lloydului au stat directori de-ai Băncii Angliei, lordmatori din Londra, bancheri și parlamentari. Între aceștia desigur sunt vrednici de amintit mai ales patru: Sir Francis Baring „primul comerciant al Europei“, cum îl numeau contemporanii, Zachary Macaulay, cel mai aprig luptător împotriva comerțului de sclavi, Dicky Thornton, multimilionarul, care își conducea personal și-și apăra cu artilerie proprie vapoarele sale înăcreate cu bogății fabuloase, îndrăznețul între cei mai îndrăzneți asiguratari (cu o ocazie și-a asumat singur răspunderea unei înăcreături pe mare de 250.000 — Pfunzi Sterling aur) și, în sfârșit, al patrulea, cel mai de seamă dintre toți conducătorii căți a avut Lloydul vreodată: John Julius Angurstone, omul de o cultură

superioară, bărbatul, care a împrumutat o vază indiscutabilă întreprinderii, prin strălucirea persoanei sale, căci Angurstine (de origine German) era sfetnicul lui William Pitt în materie de finanțe și prietenul intim al prințului de Wales. Ea o dovadă despre cultura universală a acestuia din urmă servește și colecția sa de tablouri (picturi), care a fost achiziționată de statul englez, formând astfel începutul și baza lui National Gallery din Londra. —

Descoperirile științifice ale secolului al XIX, împreună cu cele din zilele noastre au dezvoltat întreprinderea Lloydului, ajutându-o să îmbrace proporții gigantice. Numai în 1920, bilanțul societății arată la încassările în contul asigurărilor marine suma de Lire sterline 18.000.000 —, iar alte 12 milioane Lire sterline fac primele celorlalte categorii de asigurări, pe același an. (Din 1911 începând Lloydul se ocupă nu numai cu asigurări pe apă, ci încheie contracte de asigurare de orice natură).

Dar nu numai atât: Societatea Lloyd's în Anglia nu înseamnă numai o întreprindere oarecare cu scop de câștig. Ea a intrat cu rădăcini adânci în inima vieții națiunii engleze, căci după urma ei nu trag foloase numai societarii, statul, sau asigurații: în decurs de aproape 250 ani de existență, Lloyd's a împărțit sume de necrezut pentru scopuri filantropice. Societatea Lloyd's și-a luat angajamentul din proprie inițiativă, să susțină toți orfanii rămași pe urma marinarilor pierși în valuri. The National Lifeboat Institution, care a salvat viața la mii de oameni, este opera sa. Iar în timpul războiului mondial actele sale de caritate au întrecut toate așteptările. Astfel, deși o societate particulară, Lloydul, prin scopul de cel mai înalt ordin, pe care-l urmărește și-l realizează — siguranța bunurilor private și publice — se confundă cu o instituție publică, mai corect, ea a ajuns să fie privită din partea poporului englez ca un așezământ național de primul rang. Sub aripile protectoare ale acestui așezământ, comercianții și industriași, marinari și țărani, muncesc liniștit, în deplina siguranță a avutului propriu. Deasupra tuturor capriciilor sorții, în conștiința Englezului tronează, nestămutat, spiritul de încredere în cel mai înalt protector, pe care-l are astăzi după Dumnezeu și statul său național instituția: Lloyd's.

.....

 În anul 1925 s'a pus piatra fundamentală unei zidiri, care rivalizează cu cele mai frumoase palate din întreg cuprinsul Londrei. Iar la deschiderea festivă a unei activități sub noul adăpost, au luat parte toate persoanele marcante

din viața publică a Angliei, în frunte cu perechea regală. Pe frontispiciul acestui palat s'au legat într'un mănunchiu doar șase litere. Ele alcătuiesc un singur cuvânt: „Lloyd's“.

Situația.

Desorientarea generală și criza acută ce stăpânesc viața noastră economică nevoind să se calmeze, m'am hotărât a cerceta pe unii dintre conducătorii marilor noastre instituțiuni economice, spre a constata felul cum văd Dlor situația generală a pieței, și modalitățile cari ar putea duce la sanarea relelor.

În numărul de față redau părerea unui domn Director român dela o mare bancă cu capital în parte străin.

Situația grea în care ne sbatem are ca principală cauză: lipsa de numerar.

Imprejurările neprielnice și anormale în cari am trăit în anii următori războiului după ce au ruinat valuta țării au viciat și viața organismului nostru economic. Aproape întregul nostru aparat financiar, comercial și industrial este nesănătos și funcționează pe baze false. Lucrul acesta nu se observa așa bine atâta vreme, cât Banca Națională făcea orice fel de operațiuni și se îngrădea cu fel de fel de restricțiuni. Legea stabilizării monetaire și de reorganizare a Băncii Naționale, suprimând toate restricțiunile și lichidându-i toate anomaliile cari o immobilizau, nu-i permite pentru viitor să facă decât numai operațiuni admise băncilor de emisiune; dirijarea operațiunilor de devize și scontarea de polițe cu baze pur comerciale și de prima mână. În urma noiei situații create circulația fiduciară a scăzut simțitor: întâu prin vânzarea de către Bancă de mari stocuri de devize necesitate de susținerea cursului Leului, și a doua prin scăderea portofoliului Băncii cauzată de lipsa de material, care să îndeplinească noile cerințe ale Băncii. Până nu vom echilibra bugetul și balanța comercială asigurând stabilitatea Leului pe de o parte, iar pe de altă parte până factorii organismului economic nu se vor adapta noilor condițiuni create prin stabilizare, vom avea de înfruntat mari piedeci. Este drept că funcționarea în mod normal și pe baze sănătoase a organismului vieții noastre economice odată tot trebuită realizată. Trecerea însă s'a făcut prea brusc și dela o extremitate la alta, fără a se ține seama de starea reală a lucrurilor.

Agricultura — principalul nostru ram de producțiune — este mai greu lovită de această transformare bruscă.

Să vedem cari sunt factorii chemați, și în ce măsură pot ei contribui la îndreptarea relelor.

Intervenția statului pentru ușurarea pieței prin împrumuturi ocazionale date agriculturii și crearea de noi instituții cooperative și financiare este salutară. O schimbare în spre bine cu caracter general și permanent nu trebuie să așteptăm dela aceste instituții, a căror existență, este mai mult sau mai puțin legată de personalitățile care le-au conceput. Incercările făcute la noi în trecut pe acest teren au dovedit cu prisosință aceasta. Totuși în sine, numai mișcarea de bunuri și transacțiunile efectuate în aceste timpuri grele, apoi experiența și educația ce o câștigă factorii încredințați cu organizarea și conducerea acestor instituții, justifică pe deplin jertfele aduse de stat, cu atât mai vădit, că pe teren național economic noi stăm la începutul începutului.

Cât privește rolul marelui finanțat private în asanarea vieții noastre economice, el este legat de o sumedenie de condiții.

Băncile mari nu pot face filantropie. Scopul lor este să câștige cât mai mult. Din partea lor poate porni o inițiativă numai având bani mulți și condițiuni neapărat prielnice. Ori, situația lor actuală — cât privește fondurile proprii — nu este prea strălucită.

Capitalurile tuturor băncilor mari transformate în Lei aur nu întrec cu mult capitalurile dinainte de războiu a României mici. Condițiunile pieței după-cum am arătat mai sus sunt imposibile. Împrumuturi ipotecare nu pot face, din cauza dificultăților și riscurilor ce se întâmpină la realizarea forțată a pretensiunilor ipotecare. În afară de toate acestea mai lipsește și un spirit de solidaritate mai accentuat între bănci, ca să poată întreprinde în comun o acțiune serioasă pentru îndreptarea pieței.

Tot asemenea nici dela capitalul străin nu trebuie să așteptăm prea mari minuni. În condițiunile grele în care ne aflăm orice capital străin ne-ar veni, cu siguranță că nu se mulțumește numai cu o rentabilitate mare, ci urmărește și scopul de a câștiga o supremație, o dominațiune asupra pieței noastre. Străinii, cari voesc să facă investiții în România caută numai tovărășia statului, cu scopul de a exploata bunurile acestuia. Pentru particulari dacă se găsește capital străin este de cel pe termen foarte scurt, nici în bursă nu se mai vorbește de foarte mult timp de cumpărături străine. Condițiunile capitalurilor străine oferite în timpul din urmă țării noastre sunt recunoscute public ca desavantajoase.

Dar mai sunt și alte considerațiuni, cari nu permit a ne îmbulzi cu orice preț după capital străin. Experiența trecutului a dovedit-o de atâtea ori, că în jurul întreprinderilor străine elementele românești nu au prea putut să se căpătuiască.

Alarma dată de ziare în ultimul timp descoperire o situație, care merită o deosebită băgare de seamă.

Singura rază de lumină, care ne luminează drumul spre mai bine ne vine din valorificarea recoltei. Se poate că această valorificare să nu satisfacă toate speranțele puse în ea, totuși ea va aduce cu siguranță atâtea mijloace, câte ne trebuie pentru vindecarea rănilor deschise și dureroase ale țării. Dindecând aceste răni prin muncă încordată și prin rezistență va trebui să ne nizuim n consolidăm edificiul economiei noastre private. Pentruca reușita să fie sigură conducătorii țării trebuie să caute prin orice mijloace să creeze factorilor doritori de muncă condițiuni cât mai prielnice.

*

Bursa oficială în momentul scrierii acestor rânduri nu mai există. Prin promulgarea noii legi comitetul, agenții oficiali și remizierii toți sunt considerați demisionați urând a se face numiri noi. În cercurile profesioniste domnește mare enervare, deoarece prin noile numiri o mulțime de inși atât dintre agenții oficiali, cât și dintre remizieri vor rămâne pe din afară.

Târgul în ultimele zile s'a prezentat foarte slab. Dacă Bancarele și Industrialele se mai mențin oarecum, în schimb Petroliferele încep să fie mult oferite.

Lumea începe să vadă noi posibilități de scăderi de prețuri.

București.

Remizier.

CRONICĂ.

Bancnote à 10 și 20 dolari falsificate.

Tezaurul Statelor Unite a încunostințat autoritățile noastre că s'au pus în circulație bancnote false de 10 și 20 dolari și a dat și următoarele date după care se pot cunoaște bancnotele.

Bancnota de 10 dolari dela National Bank of Santa Ana (California) seriile 2467, partea din spate Nr. 179. I. W. Lydus, secretarul Tezaurului; Charles H. Freat ministrul Tezaurului Statelor Unite și portretul lui Mektinley. Această bancnotă este făcută de aceeași persoană, care a executat bancnotele de 10 dolari a lui National Bank Note. Bancnota falsă are numerile de C. M. Smith-casier și W. N. Reedy, președinte. Numerile de serie sunt executate grosolan, cifrele eșind din liniatură, iar întreaga bancnotă are o aparență gălbuie-verde, fiind inadins decolorate pentru a produce un efect învechit.

Bancnota de 20 dolari e a lui Federal Reserve, din New-York. Seria 1914 cek litera „O”-fața, Nr. 316 verso Nr. 1003 Frank Withe, direc-

torul tezaurului Statelor-Unite, A. W. Mulbou, secretarul tezaurului și portretul lui Cleveland. Fotografia este de o producție mecanică pe două bucăți de hârtie, între cari au fost împărțite fire de mătase. Numărul este tipărit în Gotia, după titlul hârtiei obișnuite, purtând litera B în numărul seriei. Sigilul este imprimat doar pe numele banotei pe verso. Textul circular al legendei apare mai înapoi. Banenota poartă seria 73,221.704 B. Această imitație înșeală numai pe mănutorii de monede neexperimentate.

*

Unificarea valutelor din Europa. Directorul băncii Midland din Londra publică în numărul de ieri al ziarului „Neuer Zeuricher Zeitung” un foarte interesant articol cu privire la unificarea valutelor din Europa. Cunoscutul om de finanțe propune ca banca internațională ce urmează a fi înființată pe baza planului Young să emită monede unitare pentru toate țările din Europa. Unificarea aceasta a valutelor europene este impusă, spune O. Dahrting, — de bătălia financiară pe care o duc Statele Unite ale Americii împotriva Europei. Propunerea bancherului englez este în ritmul ideilor ce se arată în legătură cu Statele Unite ale Europei.

* BCU Cluj / Central

Raportul semestrial al Cassei Autonome. Cassa Autonomă va da publicității raportul semestrial, astfel cum prevede legea care guvernează această instituție. Raportul urma să fie publicat după 3 luni dela înființarea Cassei Autonome, dar a fost înglobat în raportul dlui Charles Rist. D. Costin Stoicescu, fost director al Cassei și actualmente, director la Banca Națională, a întocmit un raport semestrial în care se reflectă activitatea Cassei Autonome stăruindu-se în deosebi asupra rezultatelor căpătate într'un timp relativ destul de scurt și anume: separarea veniturilor de Stat și în al doilea rând asigurarea execuțiunii contractului de împrumut. Al doilea rezultat este destul de apreciabil, căci oricine își dă seama că executarea contractului primează organizarea exploatării regiilor Statului.

*

Tranșa Krueger de 25 milioane dolari se varsă la 15 cor. La 15 August cor. Statul român primește tranșa Krueger de 25 milioane dolari, sumă care se va varsa la Banca Națională. Această tranșă este destinată o parte refacerii căilor ferate, iar restul Ministerelor de domenii și industrie pentru lucrările numite „productive”.

*

Ridicarea scontului la New-York. „Federal Reserve Bank” a ridicat taxa scontului la 6 la sută.

*

Ungaria a epuizat împrumutul Ligii Națiunilor. După-cum se știe Liga Națiunilor a admis acum câțiva ani Ungariei, un împrumut de reconstrucție de 250 milioane coroane aur. Din această sumă Ungaria a primit zilele acestea ultima tranșă de 700.000 pengoe pentru investițiunile tehnice. Împrumutul Ungariei la Liga Națiunilor este astfel complet epuizat.

*

Recolta mondială de orz. Ultimele date statistice publicate de Institutul Agricol Internațional din Roma arată următoarea producție de orz în milioane de tone:

	1929	1928	1923—27
Rusia	6.9	7.8	4.6
România	2.5	1.5	1.2
Spania	2.0	1.8	2.1
Japonta	1.7	1.7	1.8
Maroco	0.9	1.0	0.8
Algeria	0.9	0.9	0.7
Corea	0.9	0.7	0.8
Ungaria	0.6	0.7	0.5
Bulgaria	0.2	0.3	0.2
Tunisia	0.2	0.3	0.1
Olanda	0.1	0.1	0.1
Finlanda	0.1	0.1	0.1
Total	17.1	17.0	13.1

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 3 August 1929, a Băncii Naționale următoarele poziții:

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	8.728.982.363
Dezize	1.728.137.172
Monetă divizionară	3.194.391
Portofoliul comercial	9.075.000.775
Împrumuturi pe efecte publice, waranțe etc.	947.778.588
Datoria Statului	3.958.659.838
Avansuri temporare Tezaurului	2.000.000.000
Efecte publice	610.263.526
Fonduri de pensii și asistență pentru personal	105.228.411
Imobile	378.369.403
Mobilier și mașini de imprimerie	60.711.004
Cheltuieli de administrație	51.660.451
Efecte și avansuri rambursat prin Stat	1.671.830.000
Argint—Lingouri și monete	6.372.836
Conturi diverse	1.321.105.783
Aur la Moscva	
Totalul activelor	30.488.314.341

Pasiv	
Capital	600.000.000
Fonduri de rezervă diverse	704.379.376
Bilete B. N. R. în circulațiune	19.395.250.442

Conturi curente și recepise la vedere	7.271,172.551
Dobânzi și beneficii diverse	116,646.262
Conturi diverse	2.341,804.366
Raportul între stocul de aur și angajamente	32·73 ⁰ / ₀
Raportul între stocul total și angajamente	38·72 ⁰ / ₀
Taxa: {	
Scout	9 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
Dobânda	10 ¹ / ₂ ⁰ / ₀

Cursul Valorilor la București

la 12 August 1929.

EFACTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	70—80
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	70—80
Scris Rurale	5	50 ¹ / ₂ —50 ³ / ₄
Scris Urb. București	5	51—51 ¹ / ₄
Scris Urb. Iași	5	49 ¹ / ₂ —49 ³ / ₄
Comuna București	4	50—60
Comuna București	5 ⁰ / ₀	50—60
Imprumutul Național 1916	5	63 ¹ / ₂ —64
Imprumutul Unirii 1919	—	58 ¹ / ₄ —58 ¹ / ₂
Imprumutul Refacerii 1920	5	58 ¹ / ₂ —59
Renta împrumutării	5	53 ¹ / ₂ —53 ³ / ₄
„ 1903 original	5 ⁰ / ₀	80—90
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₀	50—60

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	10000—10100
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	1130—1140
Românească	500	910—920
„ pui	500	835—840
De Scout ex. cup.	500	335—340
Comerc. Română	500	990—1000
Credit Român ex. cup.	500	940—960
Generală	500	625—640
Viticola	500	320—330
Comerț Craiova opt.	500	880—890
Com. Ital. și Rom.	500	740—750
Albina Sibiu ex. cup.	500	1025—1050
Carpaților	500	475—500
Franco-Română	500	90—100

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	6000—6100
Națională	500	1180—1200
Generală	500	2400—2500
Agricola ex. cup.	500	1100—1150
Steaua României	500	980—1000
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2300—2400

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1280—1300
Astra Română	500	2160—2180
Speranța opt.	500	1150—1200

	Val. nom.	Cursul
Speranța pui	500	625—650
Petrol Blok	500	295—300
Petrolul Rom. opt.	500	550—560
Petrolul Rom. (pui)	500	200—225
I. R. D. P. opt.	500	290—295
Concordia	250	1200—1220
Creditul Minier opt.	500	595—600

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	725—730
C. Tramv. Buc.	500	950—955
Govora-Călimănești purtător	200	240—250
Govora-Călimănești nom.	200	230—235
Cartea Românească	500	350—355
Creditul Technic purt.	500	460—470
Creditul Technic nom.	500	430—440
Lelea opt. ex. cup.	500	625—635
Clădirea Românească opt.	500	620—625
Mica	500	540—550
Carpatina	500	1000—1050
Credit Industrial ex. cup.	1000	860—865

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167·70—167·90
Sterline	815—817—
Lirele	9·00—9·05
Cor. cehe	5·03—5·05
Franci francezi	6·72—6·74
Franci belgieni	4·68—4·72
Franci elvețieni	32·80—33—
Mărci germane	40·25—40·40
Zloți	18·95—19·20
Șilingi austr.	23·90—24—
Pengő	29·60—29·70
Dinari	2·98—3·02
Leva	1·23—1·24
Drachme	2·23—2·25
Lire otomane	81·50—81·50
Napoleon	650—655—

„ȘERCAIANA“

instituit de credit și economii, soc. pe acții, Șercaia

Concurs.

„Șercaiana“ inst. de credit și econ. s. a. Șercaia, publică concurs pentru ocuparea unui post de

Funcționar - contabil

Dela reflectanți se cere, să producă certificat despre absolvirea unei școli superioare de comerț și praxa ce o are.

Ofertele cu indicația pretensiunilor de salariu sunt a se înainta cel mai târziu până în 25 August a. c., iar postul este a se ocupa la 1 Septembrie a. c.

Consiliul de administrație.